№ 235. Sobota 11. Października 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Kołomyja, 3. września. Gmina miasta Kołomyi składa niniejszem publiczne podziękowanie aptekarzowi miejscowemu panu *Nowickiemu* za szczodrobliwość z jaką podczas grasującej w tem mieście w r. 1855 cholery bezpłatnie dostarczał lekarstw do szpitalu miejskiego w wartości 108 złr. 58 kr. m. k.

(Stan zdrowia Arcyksięcia Albrechta. — Baron Hübner wyjechał do Ischl. — Mianowanie. — Założenie fabryki wyrobów chemicznych w Czechach w projekcie.)

Wiedeń, 8. paźdz. Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Albrecht bawi obecnie w Weilburgu pod Baden wyleczony już zupełnie z kontuzyi, którą otrzymał w lewą nogę przy wywróceniu się z powozem. — C. k. poseł austryacki przy dworze francuskim baron Hübner odjechał wczoraj w południe z Wiednia do Ischl.

— Minister wyznań i nauk publicznych mianował suplenta przy gymnazyum Tarnopolskiem, *Ambrożego Rudeńskiego*, i suplenta przy drugiem gymnazyum Lwowskim *Teodora Biłousa* rzeczywistymi nauczycielami przy gymnazyum Tarnopolskiem.

— Dzienniki wiedeńskie donoszą, że bank Dessauski w spółce z paryzkim bankiem kredytu ruchomego, zamierza założyć w Kralupie w Czechach fabrykę wyrobów chemicznych. Dla bliskości bogatych kopalń węgla kamiennego wybrano to miejsce przed innemi.

Ameryka.

(Prezydent komitetu bespieczeństwa w San Francisco pod sądem. — Zawikłania sprawy Mexykańskiej. — Spory i utarczki stronnicze w Kanssas. — Nieporozumienia Mexyku z Anglią.)

Do Southamptonu zawinął parapływ „Fulton" z ładunkiem gotówki 52.006 dolarów dla Anglii, a 433.194 dolarów dla Hawru.— Niemałe wrażenie sprawiła wiadomość z **San Francisco**, że William Coleman, prezydent rozwiązanego wydziału bezpieczeństwa, został uwięziony i że postanowiono stawić go przed najwyższym trybunałem za „bunt i rozboje." — W Charlestonie srożyła się żółta febra. — Dziennik *New-York Herald* powiada o mniemanem angielsko-meksykańskiem nieporozumieniu: „Niedawno donosiliśmy podług listów z Meksyku, że nieporozumienie między republiką i gabinetem madryckim załatwił ambasador hiszpański za pomocą koncesyi zrobionych prezydentowi Comonfort. Najnowsze wiadomości z Hiszpanii donoszą jednakże, że gabinet O'Donnella, wielce oburzony temi koncesyami, odjął pełnomocnictwo swemu ambasadorowi (Alvarez) i odwołał go. Temi dniami wreszcie dowiedzieliśmy się także o nieporozumieniach między ambasadorem angielskim i rządem Comonforta. Ambasador zażądał swych paszportów i wysłał kuryera do Hawany, by flotę zachodnio-indyjską wezwać do Vera-Cruz na poparcie żądań, ale których treści nieznamy jeszcze. Teraźniejszy rząd meksykański nielubiony jest widocznie w Europie, i wkrótce dowiemy się może, że Anglia i Francya pódzie za przykładem Hiszpanii, i w Meksyku powstaną zawikłania, które mogą pociągnąć za sobą najgorsze skutki.

— Dnia 17. września odbyła się w Bostonie uroczystość poświęcenia posągu Franklina. Cały ten dzień obchodzono świątecznie. Z **Kansas** otrzymano wiadomość, że gubernator Geary uwolnił wszystkich więźniów, którzy się dostali w ręce pospólstwa w Leavenworth. Stronnictwo popierające utrzymanie niewolnictwa umknęło z Westport z obawy przed jenerałem Lane. Dnia 31. sierpnia przyszło między 500 zbrojnymi z Missouri pod jenerałem Atchinson i oddziałem abolicyonistów do walki, w której pierwsi ponieśli klęskę. Według *N. Orleans Picayune* niepokoją się wielce urzędnicy w Hawanie wieścią o zaszłych nieporozumieniach między rządem meksykańskim i tamtejszym posłem angielskim. Odrzucono niektóre domagania się tego posła, który też odebrał swoje paszporta i miał wyprawić eskadrę angielską z Hawany do Meksyku. Komendant parapływu angielskiego „Tatar" otrzymał także jak słychać rozkaz do ściągnięcia eskadry i pospieszenia z nią na plac boju.

Hiszpania.

(Dekret Królowy względem urzędów duchownych. — Duchowieństwo ma wchodzić do Senatu. — Przyszły regulamin wyborów. — Przyspieszenie robot na Kubie. — Eskadra na morze śródziemne.)

Madryt, 29. września. *Gazetta* zawiera następujący raport ministra łaski i sprawiedliwości do królowej: Senora! Jeśli duchowieństwo ważne swe zadanie pojmuje, a słowem i przykładem przyczynia się do poprawy obyczajów, natenczas poprzeć też może silnie zamiar zjednoczenia i pojednania wszystkich słusznych i sprawiedliwych interesów, nad czem rząd W. król. Mości wytrwale pracuje.— Takiego przynajmniej zdania jest minister podpisany, i dlatego też nie przedłoży W. król. Mości żadnego projektu, któryby nie dążył do podźwignienia czcigodnego stanu duchownego, przywracając mu dawniejszą powagę i władzę postradaną poczęści w oczach ludu w nieszczęsnym szale namiętności i z przyczyny wielu innych wypadków, jakie z czasem zaszły. Do środków zamierzonych od rządu na osiągnienie tego celu i to należy, by znajdujące się plebanie i posady kościelne nadawano na propozycyę Izby tym duchownym, którzy życiem cnotliwem i zdolnością swoją najwięcej na to zasługują; tak postępowała dawniejsza Izba kastylijska, i tego też trybu trzymano się na mocy dekretu królewskiego z 25. lipca 1851 przy obsadzeniu dekanatów przy kościołach katedralnych i kolegialnych w królestwie. Środek ten na pozór mniej ważny, wywrze jednak wpływ wielki, zwłaszcza że nietylko nastręcza rękojmie odpowiedniego wyboru na wyższe posady w hierarchyi kościelnej, lecz nadto utwierdzi księży cnotliwych w wykonaniu pracowitego i trudnego ich powołania, a dla uczącej się młodzieży z postanowieniem poświęcenia się służbie kościelnej, stanie się nową zachętą i doda jej większej otuchy. Polegając na tych względach, ma zaszczyt minister podpisany i t. d. (podpis.) Cerilo Alvarez.

Jej Mość Królowa wydała na to następujące rozporządzenie:

W potwierdzeniu przedstawienia przedłożonego Mi przez Mojego ministra łaski i sprawiedliwości rozporządzam: Art. 1) Obsadzenie prelatur, kanonii i plebanii przysługujące Mnie na mocy zawartej umowy przy kościołach katedralnych i kolegialnych, odbywać się będzie na przyszłość na propozycye Izby patronatu królewskiego listą potrójną. Art. 2) Przy wystawieniu listy kandydatów trzymać się ma Izba postanowień Mojego dekretu królewskiego z 25. lipca 1851, przy czem zastrzegam sobie zmiany potrzebne. Dan w pałacu, 26. września 1856.

„Podług dziennika *Epoca* zamyśla rząd mianować wszystkich Arcybiskupów i sześciu najzasłużeńszych Biskupów senatorami. — Przyszłe wybory do Kortezów będą się odbywać prowincyami. — Jenerał-gubernator wyspy Kuby, pragnąc przyspieszyć tamtejsze roboty publiczne, upraszał rząd ażeby przysłano mu jak najprędzej 400 aresztantów wojskowych pod zapewnieniem korzystnych warunków i ukrócenia czasu kary. — Podług jednego z dzienników ministeryalnych postanowiono dlatego wysłać eskadrę na morze śródziemne, ażeby ochraniała tamtejsze posiadłości hiszpańskie od wszelkiego niebezpieczeństwa, jakie mogłoby wyniknąć ze sprawy neapolitańskiej."

Francya.

(Nowiny dworu. — Sprawy finansowe. — Więźnie w Cayenie. — Proces z towarzystwami kolei żelaznych. — Aresztacye. — Położenie we względzie finansowym. — Sprawy oryentalne w toku.)

Paryż, 4. października. Jak donosi *Monitor* otrzymał Cesarz wczoraj listy Królowy Hiszpanii i Króla Bawaryi, Cesarza Brazylii i Cara rosyjskiego; Cesarz Alexander dziękuje mu za nadanie wielkiego krzyża legii honorowej. Pismo księcia Alexandra Ghiki, kaimakana Wołoszczyzny donosi Cesarzowi o swem mianowaniu szefem prowizorycznej administracyi i dziękuje mu w imieniu narodu wołoskiego za wspaniałomyślne pośrednictwo Francyi w sprawach Oryentu. — Wczoraj odbyła się w St. Cloud pod prezydencyą Cesarza trzygodzinna rada ministeryalna, na którą wezwany został także syndykat tutejszych ajentów wekslowych. — Cesarz udzielał wczoraj audyencyi kilku dyplomatom, między tymi także Lordowi Cowley i posłowi neapolitańskiemu, margrabiemu Antonini. — Zapowiadają przymusowy kurs banknotów, a główną przyczyną ma być to, że bank musi codziennie wydawać w przecięciu 6 milionów fran-

ków gotówki, gdy tymczasem mennica może dostarczyć mu tylko połowę tej kwoty, i to tylko za 100— do 120.000 franków monety srebrnej. Tym sposobem więc, jeśliby stosunek ten potrwał dłużej jeszcze, wyczerpałby się w pięciu lub sześciu miesiącach zupełnie zapas jego gotówki. — Podług dziennika *Verite* wybito we Francyi od zaprowadzenia stopy decymalnej w roku 1795 aż do 1. stycznia 1856 z 2.864,420.950 franków monet złotych, a za 4.260,217.887 franków monet srebrnych. Od roku 1848 wybiło siedm mennic za 1.361,242.503 franków, między tem za 1.350,943.870 fr. monet złotych, tak że stosunek monet srebrnych do złotych, wybitych w tym przeciągu czasu nierówna się nawet 1 do 10.

— *Monitor* podaje obszerne wyjaśnienia i sprostowanie mylnych doniesień w dziennikach niektórych, jakoby wywożeni do Cayeny więźniowie mieli za przybyciem doznawać wielkich uciążliwości i złego obchodzenia się; owszem przeciwnie mówi *Monitor* tak co do więźniów właściwych, jak i co do takzwanych politycznych, których od lat czterech w ogóle 320 (a między tem i niektórych dawniej skazanych) do Cayeny zawieziono. Liczba ich zmiejszyła sie teraz na 180; wielu bowiem uciekło. 52 umarło, a innych ułaskawiono. W dowód dobrego obchodzenia się z więźniami podczas transportu przytacza *Monitor* sprawozdanie kapitana fregaty „Erigone“, na której przewieziono ostatniej wiosny 400 tych więźniów, a z tych niezachorował żaden w ciągu całej podróży.

Konferencya francuskich kolei żelaznych ogłosiła w dziennikach pnblicznych, że pogłoska o żądaniu ze strony rządu 0 milionów tytułem wynagrodzenia od towarzystwa kolei żelaznych jest zmyślona. Towarzystwo oświadcza, że administracya kolei żelaznej nieotrzymała nigdy takiego wezwania, zwłaszcza że nawet nie są upoważnione do bezpośredniego korespondowania z rządem i zawsze trzymają się ściśle instrukcyi sobie przesłanych.

— W chwili przybycia Jego Mości Cesarza i nazajutrz (3go paźdz.) miały zajść w **Paryżu** liczne aresztacye. Pewien dziennik utrzymuje, że w Paryżu objawia się powszechne wzburzenie. *Indep. belge* zbija tę pogłoskę.

— Dziennik *Pays* zawiera obszerny artykuł o przesileniu finansowem i nieuznaje go wcale niebezpiecznem. W samej Francyi mówi *Pays* niema żadnego przesilenia, tylko chwilowe kłopoty pieniężne, sprawione napływem zagranicznych pieniędzy papierowych. Co do położenia zaś Francyi we względzie finansowym można być zupełnie spokojnym. Wykazy skarbu państwa, administracyi ceł i powszechnych dochodów potwierdzają to dostatecznie.

Z Paryża piszą dziennikowi *Nord* z 3. października: Wiadomość podana w kilku dziennikach, że Rosya zezwoliła na odstąpienie Bolgradu, nieznajduje wiary u tutejszych dyplomatów, gdyż toczą się jeszcze układy w tej sprawie między reprezentami mocarstw, którzy mieli udział w kongresie paryzkim.

Belgia.

(Przyjęcie ministra rosyjskiego.)

Bruksela, 4. października. Król przyjmował wczoraj na uroczystej audyencyi pana Richtera, nowo-mianowanego ministra rosyjskiego w Belgii; po skończonej audyencyi doręczył pan Richter księciu Brabantu wstęgą orderu Śgo Jędrzeja.

Szwajcarya.

(Bezwzględne postępowanie władzy w sprawie neuenburgskiej.)

Wielka rada w **Neuenburgu** postępuje sobie w sprawie tamtejszej całkiem bezwzględnie. 48ma głosami przeciw 31 zniesiono korporacyę w Neuenburgu pod nazwą „Bourgeoisie“ i zaprowadzono urządzenie municypalne; dziewięciu członków niebyło przy głosowaniu. Uchwała ta zmienia stosunki neuenburgskie w sposób nagły i dotkliwy i niepodobna przewidzieć dalszych skutków tego postępowania. Żandarmerya ma być uzupełniona. Również dotkliwa jest ustawa, którą z wyjątkiem urzędnikow sądowych mogą być na przyszłość uchyleni z posad wszyscy urzędnicy publiczni tak duchownego jak i świeckiego stanu. Wszystkim obywatelom, którzy 3 i 4. września stanęli w obronie republiki wyrażono wdzięczność rady wielkiej, a pułkownikowi Denzler i majorowi Girard przyznano szable honorowe.

Włochy.

(Warunkowe ułaskawienia.)

Z Neapolu donoszą do Marsylii, że rząd królewski jeszcze przed dwoma miesiącami chciał ułaskawić pp. Poerio i Settembrini pod tym warunkiem, jeśli o to będą upraszać, lecz warunek ten odrzucili. Wiadomo jednak, że i we Francyi następowały ułaskawienia pod tym tylko warunkiem.

Do korespondencyi włoskiej piszą także z **Neapolu** z 19go września, że wiele osób przytrzymanych w sierpniu w prowincyi Bari puszczono już na wolność.

Niemce.

(Przejazd dostojnych osób. — Książę Adalbert pruski. — Pobyt księcia Napoleona w Hamburgu.)

Dnia 4. b. m. przybyła Jej Mość Cesarzowa (matka) rosyjska do Wrocławia i o godzinie $4^1/_2$ po południu wyruszyła na Kohlfurth i Görlitz do Drezdna. Książę Albrecht i księżna Karolowa z Prus powitali Cesarzowę we dworcu kolei żelaznej i towarzyszyli Cesarzowej wraz z księciem Karolem do Görlitz, zkąd książę Karol z małżonką udali się do Berlina i tylko książę Albrecht odprowadził dostojną swą siostrę do Drezdna.

Ich MM. Król i Królowa saska, tudzież Ich królewicz. MM. książę następca z żoną, księżniczki saskie Sydonia, Anna, Małgorzata i Zofia powrócili z Johanishausen do Drezdna.

Ich królewicz. MM. wielki książę i w. księżna sasko-wajmarska przybyli 3. b. m. do Magdeburga i po krótkim pobycie odjechali dalej do Hamburga. Wybrali się w odwiedziny dworu oldenburgskiego w Eutynie i meklenburgsko-szweryńskiego w Ludwigslust.

Z Berlina donoszą z 4. b. m., że książę Adalbert już wyleczył się z rany, którą odniósł 7. sierpnia w walce z korszarzami berberyjskimi i objął urząd naczelnego komendanta marynarki.

Hamburg, 4. paźdz. Książę Napoleon prowadził tu podczas pobytu swego pod nazwą hrabi Meudon bardzo odosobnione życie. Jednego dnia niewychodził wcale z hotelu swego. Potem zwiedzał nasze piękne okolice nadelbiańskie pod Blankenese i kilka miejskich magazynów, jako też giełdę, gdzie jednakże, by niezwracać uwagi na siebie, krótko tylko zabawił. W teatrze niebył wcale. — Książe przyjmował tylko pana Cintrat, posła francuzkiego i pana syndyka Marek. Publiczność była bardzo ciekawa wiedzieć księcia Napoleona, chcąc się przekonać, czy w istocie tak bardzo jest podobny do swego stryja Napoleona I., jak to utrzymują. Dnia 2. b. m. przybyła fregata „Reine Hortense“ do Glückstadu i zarzuciła tam kotwicę. Wczoraj po południu odjechał ztąd książę z swoim dworem na Altonę do Glückstadu, by ztamtąd odpłynąć do Hawru,

Rosya.

(Ulgi paszportowe dla czeladzi i robotników. — Pokłady węgla. — Cesarz zapowiada się do Kijowa. — Mianowania w wydziale marynarki. — Dyplom cesarski do mieszkańców gubernii Jekaterynosławskiej.)

Petersburg, 26. września. Minister Łanskoj oznajmił pod dniem 2. sierpnia, ze ukazem dyrygującego senatu z 9. października 1847 ogłoszony został rozkaz cesarski względem przypuszczania do Rosyi zagranicznej czeladzi i robotników zapisywanych ze strony tutejszych fabrykantów i zakładów rękodzielniczych, przypominając oraz zawarte w tym rozkazie postanowienie, że rosyjscy fabrykanci i rzemieślnicy muszą składać rękojmię za zapisanych robotników, i przed zapisaniem ich postarać się pierwej o pozwolenie na to u władz policyjnych. Teraz zaś wydał Cesarz pod dniem 15. września następujący rozkaz: „Nasze ambasady, legacye i konzulaty mają być na przyszłość upoważnione podług swego zdania i bez poprzedniego starania się o pozwolenie wydawać cudzoziemcom paszporta i wizy na podróż do państw Naszych z wyjątkiem 1) osób, którym mianowicie podróż do państw Naszych ze strony rządu jest zakazana; 2) osób, o których same ambasady, legacye i konzulaty na zasadzie zasiągniętych wiadomości mają powód sądzić, że nie mogą być przypuszczone; nakoniec 3) cyganów, olejkarzy, obnosicieli towarów aptekarskich, domokrążców z figurami gipsowemi, i w ogóle ludzi, którzy wałęsają się bez zatrudnienia. Ponieważ podług nowych przepisów paszportowych niepotrzeba już używać przy wpuszczaniu zagranicznej czeladzi i robotników do państw Naszych środków ostrożności zawartych w ukazie dyrygującego senatu z 9. paźdz. 1847, osobliwie ażeby Nasi fabrykanci i rzemieślnicy ręczyli za zapisywanych dla siebie robotników, i przy zapisywaniu ich wykazywali się pozwoleniem policyi, tedy poleca się rządowi zmienić odnoszące się do tego rozporządzenia.“ — Odkrycie pokładów węgla w górach Uralskich potwierdziło się. — Znowu ogłoszono kilka reskryptów cesarskich, między temi jeden z 2. września do metropolity Kijowa, w którym powiada Cesarz: „Wkrótce mam nadzieję odwiedzić z małżonką Moją stary, Bogu poświęcony Kijow, tę Jerozolimę Rosyi, by świętym męczennikom w katakombach złożyć uszanowanie Moje, i otrzymać osobiście arcypasterskie Twe błogosławieństwo.“

Wszystkie dotychczasowe łaski i mianowania, ogłoszone przy sposobności koronacyi w Moskwie, odnosiły się tylko do armii i do administracyi. Ale także i flota nie została w tym dniu pominięta, albowiem mianowani zostali: wiceadmirałowie Czistakow, Kasin. Stanjukowicz, Japanczyn I. i II. i szef ministerstwa marynarki baron Wrangel admirałami, sześciu kontradmirałów wiceadmirałami itd. Równocześnie nastąpiło mnóstwo ważnych nominacyi w marynarce. Kontradmirał Barteniew został mianowany komendantem Sebastopola; wiceadmirał Messets, dawniej dowódzca flotyli parowej, komendantem zatoki sebastopolskiej; wiceadmirał Wukoticz szefem dywizyi floty na czarnem morzu; kontradmirałowie Warnicki, Zebrikow i Kissliński szefami trzech brygad stanowiących tę dywizyę; kapitan okrętowy i adjutant Jego Mości Cesarza Butakow wojennym gubernatorem Nikołajewa (w miejsce Meklina, który wstępuje do rady admiralicyi); jenerał-adjutant hrabia Heyden wojennym gubernatorem Rewlu, a admirał Pansiłow (znany z obrony Sebastopola) wojennym gubernatorem Swcaborga. Wszystkie niższe szarże floty czarnomorskiej zostały również stanowczo obsadzone. Z tych mianowań można wnosić, że flota czarnomorska zostanie wkrótce postawiona na dawnej stopie.

Dzienniki petersburskie ogłaszają następujący dyplom cesarski do wszystkich stanów gubernii Jekaterynosławskiej: Do naszych ukochanych i wiernych poddanych wszystkich stanów gubernii Jekaterynosławskiej: Nie tak jeszcze dawno, jak w granicach kraju waszego na brzegach rzeki, która widziała początek sławy Rosyi, i stanowi drogą dla serca rosyjskiego pamiątkę, wolni synowie progów Dnieprowych, stojący na straży dla obrony chrześciaństwa od barbarzyńców, poświęcali z męztwem bohaterskiem swe życie dla

obrony wiary prawosławnej i narodowości rosyjskiej. Śród gromów ostatniej zaciętej walki ożył w was zapał, który ożywiał niegdyś waszych przodków; staneliście odważnie na straży chrześciaństwa i pełniliście niezmordowanie wszystko, cokolwiek podczas tej burzy wojennej czynić należało. Tak młodsi koloniści z obcych krajów przybyli, jak i prawdziwi synowie Rosyi brali jednakowy udział w ulżeniu srogiemu losowi Naszych wojowników. W miarę waszych sił i środków staraliście się przyspieszyć i ułatwić posuwanie się przez kraj wasz ogromnego wojska. Wasze domy, wsie i miasta służyły schronieniem dla rannych; niebędąc wezwani do tego ze strony władz, spieszyliście sami podać rękę pomocy potrzebującym braciom i obrońcom waszym. Odmawialiście sobie we wszystkiem, byle tylko stać się użytecznymi wspólnej ojczyźnie, a gdy stopy nieprzyjacielskie dotknęły waszych brzegów, spokojni mieszkańce Taganrogu, nieustępując starym wojownikom ani w waleczności, ani w wytrwałości, wnet się uzbroili i przy pomocy Bożej mężnie odparli nieprzyjaciela. Czyny te unieśmiertelniły imię wasze w pamięci całej Rosyi: oby Stwórca Najwyższy wynagrodził was za wasze poświęcenie się, za waszą cierpliwość, za waleczność wasza. By pamięć o tak wielkich ofiarach i czynach waszych przeszła do potomności, wyrażamy wam serdeczną Naszą wdzięczność za zaszczyt przynoszące sprawowanie się wasze w chwilach zawziętej walki.

Dan w Moskwie, 26. sierpnia 1856.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

Alexander.

Księstwa Naddunajskie.

(Obwieszczenie z urzędu cenzury.)

Do wychodzącej w Bukareszcie gazety niemieckiej podano następujące ogłoszenie:

„Wychodzący w Jasach dziennik *Gwiazda Dunaju* zawiera artykuł ubliżający ministerstwu. Władza cenzury otrzymała polecenie nie zakazywać 65go numeru tego dziennika, w którym znajduje się wspomniony artykuł, ażeby publiczność mogła sama się przekonać, do jakich niedorzeczności prowadzą zawiedziono ambicya i przesadne uroszczenia, nieoparte na żadnej zasłudze."

Grecya.

(Nowe kolonie.)

Wiadomości z **Aten** sięgają po dzień 27go września. Korespondent do gazety tryestyńskiej wspomina o usiłowaniach rządu greckiego względem założenia kolonii, mianowicie dla tych obcych, którzy mieli udział w walce o niepodległość Grecyi, i nie mogą już wracać do kraju rodzinnego. Tym sposobem powstało 15 greckich i 2 kolonii niemieckich.

Turcya.

(Wiadomości bieżące. — Nowe napady Montenegrynów.)

Do Marsylii przywiózł okręt „Carmel" wiadomości z **Konstantynopola** z 24. września. Egipski książę Mehemed przybył do stolicy tureckiej. — W Montenegrze nastąpiło zawieszenie broni; austryaccy oficerowie wezwali księcia Danilę, ażeby zawiesił kroki nieprzyjacielskie. — Rząd turecki odjął władzę wykonawczą kilku konzulom greckim, którzy skompromitowali się podczas ostatniej wojny. — Temi dniami rozpisane zostały w państwie tureckiem konskrypcya ludności i oznaczenie listy cywilnej, odbywające się co siedm lat zwykle. Ceny zboża podniosły się na chwilę w Konstantynopolu i w Smyrnie, ale żniwa w Rosyi wypadły w ogóle pomyślnie.

Z **Antivari** donoszą o przybyciu dwóch batalionów tureckich, przeznaczonych przeciw Montenegrom. Z dniem 12. października kończy się zawarte z Czernogórcami zawieszenie broni. Książę Danilo przyrzekł wprawdzie, że zaprzestanie dalszych kroków nieprzyjacielskich, ale poddani jego dopuścili się na własną rękę trzech nowych napadów na terytoryum tureckie. Do Cettinije przybędzie, jak słychać, oficer austryacki, który ma działać w duchu pokoju. PP. Talleyrand i Bulwer powrócili z Brusy do Konstantynopola. — Flota angielska stoi zawsze jeszcze w Bosforze i oczekuje rozkazu do odjazdu. W Warnie zburzył gwałtowny orkan wiele domów i zniszczył zasiewy w okolicy.

Azya.

(Zbliżenie się Japonii.)

Moniteur de la flotte donosi: „Nasze najnowsze korespondencye z morza chińskiego zawierają ważne doniesienie. Cesarz Japonii — chcąc rozstrzygnąć sprawę, jaką wywołały traktaty zawarte niedawno z kilkoma wielkiemi mocarstwami Europy i Ameryki — zebrał na dniu 22. czerwca w Yeddo, stolicy swego państwa, uroczyste zgromadzenie, złożone z najznakomitszych mężów i dygnitarzy swego dworu. Na tem zgromadzeniu uchwalono, ażeby dwie zatoki państwa Nangasaki i Hakodadi okrętom wszystkich narodów otworzone zostały, by mogły przedsiębrać w nich naprawy, kupować żywność i urządzać składy węgla, a nadto, że do wszystkich innych portów krajowych ma być dozwolony wstęp zagrożonym okrętom, jeśliby w nich szukały schronienia, bez dozwalania im jednak dłuższego pobytu. Żaden cudzoziemiec nie może bez szczególnego pozwolenia Cesarza zapuszczać się w głąb kraju. W kwestyi handlowej nieuchwalono jeszcze nic stanowczego; prawo do prowadzenia handlu z Japonią przyznano jak dotąd wyłącznie Holendrom i Chinczykom, którzy wprawdzie oddawna już posiadają ten przywilej, ale poddawać się muszą przytem jak najściślejszej kontroli, i tylko na jednej targowicy w Nangasaki zbywać mogą swoje towary."

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 8. października. Serrano doręczył dziś Cesarzowi swe listy wierzytelne. Książę Napoleon przybył w poniedziałek do Paryża. Według depeszy telegraficznej przybył Narvaez dnia 5. b. m. do Madrytu. — Wczorajszy *Monitor* ogłosił sprawozdanie ministra Magne o stanie finansów. Pomimo klęski publicznej stan finansów ogóle dość pomyślny. Minister usprawiedliwia postępowanie banku; przesilenie jest tylko chwilowe i wywołane tylko wydaniem zbyt wielkiej ilości papierów publicznych. Od roku 1850 Francya miała w gotówce o 800 milionów więcej dochodu aniżeli wydatku; ostatnia pożyczka wystarczy na pokrycie kosztów wojny; dochody państwa wzrastają; podatki płacą się regularnie; budżet na rok 1858 nieprzekroczy zwykłej podstawy dochodów i wydatków.

Turyn, 6. października. Lord John Russell przybył wczoraj do Turynu.

Genua, 6. października. Księżna Orleańska przybyła tu z hrabią Paryża z Eu i zamyśla zabawić kilka miesięcy w tych stronach.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 10. października. Dziś płacono na naszym targu za półkorzce pszenicy (80 funtów wiéd.) 5r.2kr.; żyta (76½ ft.) 3r. 6k.; jęczmienia (67 funt.) 2r.30kr.; owsa (48 funtów)1r.35k.; hreczki 2r.27k.; grochu 3r.18k.; kartofli 1r.10k.; — wiéd. cetnar siana kosztował 48kr.; słomy pasznistej 40k., podściółki 35k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 13r.30kr., dębowego po 10r., sosnowego po 11r.10kr. mon. kon.

Kurs lwowski.

Dnia 10. października.		gotówka zł̄r.	gotówka kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	48	4	52
Dukat cesarski	„ „	4	54	4	57
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	32	1	33¼
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	40	81	5
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	12	74	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	15	83	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 10. października.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	80	45
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	81	15
Wartość kupona od 100 złr.	1	6

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 7. października.			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto 81¼	81¼
detto pożyczki narod.	5%	„ 82¾ ⅞ 83	82⅞
detto z r. 1851 serya B.	5%	„ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„ —	—
Obligacye długu państwa	4½%	„ —	—
detto detto	4%	„ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„ —	—
detto detto detto	3%	„ —	—
detto detto	2½%	„ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1839		„ —	—
detto detto z r. 1854		„ 105½	105½
Obl. wiéd. miejskiego banku	2½%	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	85	85
detto galicyijskie i węgierskie	5%	—	—
detto krajów koron.	5%	—	—
Akcye bankowe		1065 1062	1063
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.		333 331 333¾	332½
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		—	—
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.		—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.		—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.		—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		538	538
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		435 437½	437½
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.		—	—
Renty Como		—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 7. października.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	88	88	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106¾ ⅞	106¾	uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	105¾	105¾	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	122¼ ½	122⅜	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78¼ ½	78¼	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	105½	105½	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—16 16	10—16	3 m.

	za sto	w przecięciu
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{4}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$123\frac{3}{4}$ 123	123 2 m
Paryż za 300 franków	—	— 2 m.
	123 $123\frac{1}{4}$	$123\frac{1}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	259	259 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	9	9 Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 8. paźdz. o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83\frac{1}{16}$—$83\frac{3}{16}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% $93\frac{1}{2}$ — 94. Obligacye długu państwa 5% $81\frac{1}{4}$—$81\frac{3}{8}$, detto $4\frac{1}{2}$% 71—$71\frac{1}{4}$, detto 4% $63\frac{1}{2}$—64, detto 3% $49\frac{1}{4}$—$49\frac{1}{2}$. detto $2\frac{1}{2}$% $40\frac{1}{4}$—$40\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{4}$—$16\frac{1}{2}$. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 95 — 96. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% 92 — 93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 85—$85\frac{1}{4}$. Galic. i węgier. 5% $74\frac{1}{2}$—75. Detto innych krajów koron. 81—$81\frac{1}{2}$. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 61 — $61\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 248 — 250. Detto z r. 1839 $123\frac{3}{4}$ — 124. Detto z r. 1854 105 — $105\frac{1}{8}$. Renty Como $13\frac{1}{2}$ — $13\frac{3}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 78 — 79. Póln. Oblig. Prior. 5% 84 — $84\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 80—81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116 — 117. Akcyi bank. narodowego 1060 — 1061. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $333\frac{1}{2}$—$333\frac{3}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $114\frac{1}{2}$—115. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 246 — 248. Detto półn. kolei $265\frac{3}{4}$ — 266. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $321\frac{1}{4}$—$321\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 539 — 540. Detto 13. wydania 528 — 530. Detto Lloyda 440 — 443. Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80. Akcye młyna parowego wiéd. 84 — 86. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 23. Detto 2. wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 złr. $70\frac{1}{2}$ — 71. Windischgrätza losy $23\frac{1}{2}$—$23\frac{3}{4}$. Waldsteina losy $24\frac{1}{2}$—$24\frac{3}{4}$. Keglevicha losy $11\frac{1}{4}$ — $11\frac{1}{2}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois 38 — $38\frac{1}{2}$. Palffego losy 38 — $38\frac{1}{2}$. Clarego 39 — $39\frac{1}{4}$.

Amsterdam 2 m. $88\frac{1}{4}$. — Augsburg Uso $107\frac{1}{4}$. — Bukareszt 31 T. 259. — Konstantynopol 31 T. 460. — Frankfurt 3 m. $105\frac{3}{4}$. — Hamburg 2 m. $78\frac{3}{8}$. — Liwurna 2 m. $105\frac{1}{2}$ l. — Londyn 3 m. 10.17. l. — Medyolan 2 m. $104\frac{1}{4}$. — Paryż 2 m. $123\frac{1}{2}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $8\frac{3}{4}$ — 9. — Napoleondor 8 17 — 8 18. Angielskie Sover. 10 18. — 10 20. Imperyał Ros. 8 25 — 8 26.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 10 października.

Oblig. długu państwa 5% $81\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. $1063\frac{1}{2}$. Akcye kolei półn. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 537. Lloyd 445. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $562\frac{1}{2}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 107 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105\frac{7}{8}$ 2 m. Hamburg $78\frac{1}{4}$ 2 m. Liwurna $115\frac{1}{4}$ l. 2 m. Londyn 10 — 18. 2 m. Medyolan —. Marsylia 123. Paryż $123\frac{3}{8}$. Bukareszt $259\frac{1}{2}$. Konstantynopol 464. Smyrna —. Agio duk. ces. 9. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 85; innych krajów koron. —. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $105\frac{3}{8}$. Pożyczka narodowa $83\frac{3}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $321\frac{1}{4}$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 334. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. października.

Hr. Tarnowski Jan, z Krakowa. — Hr. Ledochowski Kar. z Brodów. — Hr. Łoś Tad., z Narola. — PP. Klimek Edw., c. k. poborca podatk., z Bełza. — Obertyński Aleks., z Leszczkowa, — Lewicki, cesars. rosyjski radca dworu, z Krakowa. — Wexler Karol, c. k. urzędnik, z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. października.

Hr. Siemiński Konst., do Żółkwi. — Hr. Zabielski, do Przemyślan. — Hr. Ledochowski Karol, do Dembicy. — Hr. Borkowski, do Przemyśla. — Br. Czechowicz, do Dembicy. — Br. Brunicki Maur., do Stryja. — PP. Zgadziński Konstanty, do Micka. — Skwarczyński Ludwik, do Lubienia. — Sabatowski Fryd., do Brodów.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 9. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.82	+ 4.9°	76.3	południowy mier.	pochmurno
2. god. popoł.	328.14	+ 11.9°	74.9	południ.-zach. sł.	"
10. god. wiecz.	328.35	+ 9.2°	92.3	południowy "	"

T E A T R.

Dziś: Opera niemiecka „**Martha.**" (Pierwszy występ panny *Pauliny Kügler*, uczennicy c. k. nadwornego kapelmistrza Henryka Proch.)

Jutro: Pierwsza przedstawienie gościnne karłów: pp. *Jean Piccolo, Jean Petit i Kiss Joszi.* „**Der Pelzpalatin und Kachelofen**" czyli „**Der Jahrmarkt zu Rautenbrunn.**"

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 12. października: Licytacya na dostawę materyału do utrzymania gościńców w Żółkwi, i w Przemyślu.

Dnia 13. października: Wydzierzawienie dochodu z podatku konsumcyjnego w Kałuszu. — Licytacya na dostawę materyału do utrzymania gościńca w Przemyślu. — Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Żółkwi. — Wydzierzawienie jatek miejskich w Samborze. — Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Krakowie.

Dnia 14. października: Wydzierzawienie głównej trafiki tytoniu Pilżnieńskiej w Tarnowie.

Dnia 15. października: Licytacya na transport eraryalnych pieniędzy srebrnych i miedziannych we Lwowie. — Licytacya na oparkanienie cmentarza chrześciańskiego w Brodach.

Dnia 16. października: Licytacya na dostawę owsa do c. k. magazynu wojskowego w Złoczowie. — Wydzierzawienie folwarku Szade w Samborze. — Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Żółkwi, w Radymnie, Hruszowie, we Lwowie, w Czortkowie, Budzanowie, Zaleszczykach. — Licytacya na dostarczenie porządków kancelaryjnych dla c. k. powiatowej dyrekcyi finansów we Lwowie. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Sanoku, Dobromilu, Batiatyczach, Cieszanowie, Magierowie, Wielkich Mostach, Narolu, Oleszycach, i w Warężu. — Wydzierzawienie poboru od myta w Dubiecku, Ulanicy, i Domaradzu w Sanoku.

Dnia 17. października: Licytacya na dostawę materyału do budowy gościńca w Stryju i Kołomyi. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Dubiecku i Dynowie. — Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Jagielnicy. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Oleszycach. — Wydzierzawienie poboru z myta w Isłzynie i Rymanowie, w Sanoku.

Dnia 18. października: Licytacya dóbr Szwajkowice w Tarnopolu.

Dnia 20. października: Sprzedaż potażu w Radautz. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Lisku. — Wydzierzawienie dochodu z myta w Dąbrowce, Posołowie i Olszanicy w Sanoku.

K R O N I K A.

Kurator Zakładu naukowego Imienia Ossolińskich w dopełnieniu §. XI ustawy dodatkowej zaprasza na posiedzenie uroczyste celem uczczenia pamięci Cesarza Franciszka I., pierwszego protektora tego Zakładu odbyć się mające w gmachu bibliotecznym na dniu 13. października r. b. o godzinie $11\frac{1}{2}$ zrana.

Jakiego rodu i z jakich krajów przybylce zasilają ludność Stanów Zjednoczonych, podaje dokładna statystyka p. Bromwell w przeglądzie jak szedł napływ cudzoziemców od r. 1819 po koniec 1855. Z zapisów rodowodnych jak je za przybyciem do rejestrów rządowych wciągano, okazuje się, że mieszkańce 50 różnych krajów i prowincyi na świecie dostarczali Ameryce kontyngensu. Lecz przeważny wpływ na rozwój amerykański wywarła głównie emigracya z dwóch krajów, to jest emigracya z Anglii spólnie z Irlandyą i z Niemiec. Pierwsza wynosi 2,340.445 głów, co przy ogólnym napływie 4,212.624 cudzoziemców, obejmuje więcej niż połowę. Z tych specyalnie jest 747,930 Irlandów, 207.492 Anglików, i 34.559 Szkotów. Lecz przytem znajduje się także pod rubryką „z Anglii i Irlandyi" 1,348.682, o których nie można się było dowiedzieć, z którego z trzech królestw pochodzą.

Napływ Niemców wynosi w przeciągu tych $36\frac{1}{4}$ lat 1,206.087, przeto obejmuje więcej niż ćwierć ogólowego przychodźtwa.

Idące po tych przychodźtwo francuskie, jest już stosunkowo słabsze 188.725. Do czwartej klssy należy przychodźtwo z Ameryki angielskiej. Wynosie 91.699 głów.

Potem idą: Emigracya z Prus (z prowincyi nie niemieckich): 35.995; z Indyów zachodnich 35.017 głów; Szwajcaryi 31.271; Szwecyi i Norwegii 29.441; Holandyi 17.583; Hiszpanii 11.251; Włoch 8229; Belgii 6991; Danii 3059; Portugalii 2049; Polski 1318; Rosyi 938; Turcyi 123; Grecyi 108 głów.

Zachodzi tu jednak znaczna próżnia w podaniach Bromwella; zbywa na wszelkiem padaniu o przychodźtwie węgierskiem, które na wszelki sposób w latach 1850—1851 nie było nieznaczne: ztąd idzie pytanie, czyli autor nie podciągnął je pod emigracyę niemiecką, gdyż Węgrzy mówią powiększej części po niemiecku, lub też czyli nie są objęci w liczbie tych, których pochodzenie nie wyśledzono a takich w ogóle liczą 157.537. Rubryka Austryaków albo Bawarów bardzo często podawana w takowych spisach statystycznych, nie znajduje się w statystyce Bromwella. Wychodźtwo z Meksyku, Ameryki centralnej i południowej wynosiło 22.049. Chińczyków przywędrowało 16.741. Wychodźtwo z innych krajów ziemi jest bardzo nieznaczne, wyspy Azorskie dostarczyły stosunkowo jeszcze najliczniejszego kontyngensu 1288.

Porównajmy teraz stopę i zmianę w wzroście głównych kontrybuentów wychodźtwa, a ujrzymy ważne rezultata i otrzymamy punkt do obliczenia wychodźtwa na przyszłość. Wychodźtwo z Anglii i Irlandyi wynosiło jeszcze roku 1820 tylko 6024 dusz i chwiało się odtąd aż po 1826 między 3500 i 7800 w okrągłej sumie. W roku 1827 poszło nagle w górę prawie na całe 14.000. 1830 w roku rozruchów europejskich spadło na 3874, w następnym roku powiększyło się o 5000, a w r. 1832 więcej niż na 17.000 Odtąd aż po 1840 chwiało się między 18 i 42.000. W roku 1847 osiągnęło poraz pierwszy wysokość większą niż 100.000, wzmagało się ciągle aż do r. 1849, spadło w roku 1850 cokolwiek, ale w roku 1851 osiągnęło punkt kulminacyjny 272.749. Odtąd zaczęło się znacznie zmniejszać wychodźtwo. W roku 1854 liczyło 160.253 głów, a w r. 1855 już tylko 91.199.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 41. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.